

Warszawa, 18 grudnia 2018 r.

**Opinia do ustawy zmieniającej ustawę o zmianie ustaw w celu ułatwienia dochodzenia
wierzycelności**

(druk nr 695)

I. Cel i przedmiot ustawy

Celem nowelizacji jest wydłużenie o 6 miesięcy *vacatio legis* przepisów, wprowadzających do systemu prawnego instytucję Rejestru Należności Publicznoprawnych, oraz przepisów związanych z tym Rejestrem. Przepisy te miały wejść w życie z dniem 1 stycznia 2018 r. Wolą ustawodawcy data ta zostanie przesunięta na dzień 1 lipca 2018 r.

Jak wynika z uzasadnienia projektu ustawy, zmiana terminu uruchomienia Rejestru Należności Publicznoprawnych wynika z konieczności dokonania kompleksowych zmian w zakresie systemów informatycznych użytkowanych przez naczelników urzędów skarbowych, występujących jako wierzyciele, właściwych w zakresie poszczególnych kategorii należności pieniężnych, podlegających wprowadzeniu do Rejestru.

W ocenie projektodawców, aktualnie obowiązująca data wejścia w życie przepisów związanych z Rejestrem Należności Publicznoprawnych nie uwzględnia wszystkich toczących się oraz projektowanych zmian w systemach informatycznych Ministerstwa Finansów, Krajowej Administracji Skarbowej oraz innych podmiotów. Niezbędne jest wykonanie dodatkowych prac, które pozwolą na kompletne dostosowanie funkcjonujących systemów informatycznych wierzycieli w celu udostępnienia funkcjonalności, pozwalających na automatyczne wprowadzanie wskazanych w ustawie danych do Rejestru. Według Ministerstwa Finansów szacowana czasochłonność pełnego dostosowania systemów wynosi 5 miesięcy.

Ustawa wejdzie w życie z dniem 1 stycznia 2018 r.

II. Przebieg prac legislacyjnych

Sejm uchwalił ustawę na 54. posiedzeniu w dniu 14 grudnia 2017 r. Projekt ustawy był przedłożeniem poselskim (druk sejmowy nr 2131). Sejm uchwalił ustawę w brzmieniu zaproponowanym w przedłożeniu.

III. Uwagi szczegółowe

W związku ze „sztywno” (na dzień 1 stycznia 2018 r.) określoną datą wejścia w życie ustawy, uwzględniając harmonogram prac parlamentarnych nad przedłożeniem oraz mając na względzie, że ustawa nie jest procedowana w trybie pilnym, a co za tym idzie, że Prezydent będzie miał – w myśl Konstytucji – 21 dni na podpisanie ustawy, niemożliwe jest zapewnienie ustawie co najmniej 14-dniowej *vacatio legis*. Należy pamiętać, że wymóg zachowania odpowiedniego okresu dostosowawczego wynika z art. 2 Konstytucji. Zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych minimalna, standardowa *vacatio legis* powinna wynosić 14 dni. Warunkiem zgodności opiniowanej ustawy z tą dyrektywą jest opublikowanie ustawy najpóźniej w dniu 17 grudnia 2017 r. Ponieważ Senat zajmie się ustawą na posiedzeniu w dniach 19–21 grudnia br., jej opublikowanie we wskazanym terminie jest nierealne. Jeżeli Prezydent zdecydowałby się wykorzystać na analizę ustawy cały przysługujący mu czas, mogłoby to prowadzić do tego, że ustawa zostałaby opublikowana po dniu wskazanym w przepisie o wejściu w życie, a więc że przepis ten byłby bezprzedmiotowy (w następstwie ustawa nie weszłaby w życie). Należy przy tym pamiętać, że Trybunał Konstytucyjny negatywnie odniósł się do praktyki parlamentu, polegającej na ograniczaniu Prezydentowi realnego czasu na dokonanie analizy ustawy. Określenie momentu wejścia w życie ustawy jest wprawdzie każdorazowo pozostawione uznaniu ustawodawcy, ale przy podejmowaniu decyzji w tej kwestii nie posiada on zupełnej swobody. Swobodę tę ogranicza m.in. wynikający z art. 2 Konstytucji nakaz zachowania odpowiedniej *vacatio legis*.

Ustawa nie budzi innych zastrzeżeń.

Jakub Zabielski
Główny legislator